

חשוב להקדיש לפחות שצור אחד לסיום הפעילות השנתית בנושא כישורי חיים. לסגירת מעגל הפעילות השנתית ראוי להתבונן על כל מה שנעשה במהלך השנה ולתכנן את ההמשך לשנת הלימודים הבאה.

היזכרות במהלך כולו וסכום הנעשה מסייעים להפנמה של הנלמד.

מטרת המפגש האחרון לשנת הלימודים היא להתבונן על כל פרקי התכנית כיחידה שלמה ולא רק בנושאים ביחידות עצמאיות, הנתפסות על ידי התלמידים כמפגשים נפרדים ומקוטעים ללא כל קשר ביניהן

להבנית המפגש המסכם -

■ אפשר להיעזר בפרק ניהול תלמיט (פורטפוליו) כחלק מתהליך הלמידה בתכנית "כישורי חיים" בתוך: פרק המבוא באוגדן לבית הספר היסודי, עמ' 20.

דוגמאות לשאלות רפלקטיביות, למשוב ולהערכה - אפשר למצוא בפרק 'ניהול תלמיט'.

■ מומלץ להיעזר ביומן האישי ובשאלונים "משוב אישי למורה" (עמ' 11) וזאת אם המורה ניהל יומן רפלקטיבי במהלך שנת הפעילות.

■ אם במהלך המפגשים התלמידים הכינו פורטפוליו שליווה את למידתם, אפשר במפגש הסכום להציגו או להיעזר בעבודות האישיות שבפורטפוליו האישי.

■ כמו כן אפשר להיעזר בפעילויות המוצעות בהמשך יחידה זו.

■ התלמידים יכולים להיעזר בחומרים הכתובים שקבלו במהלך הפעילויות - שאלונים, שירים, ספורים, רשימות, סכומים. (גם, אם לא אורגן פורטפוליו בצורה מכוונת ושיטתית).

מהלך:

חלק א':

למורה,

כדי לסייע בהפנמת הנושאים שנלמדו, יש לאפשר לתלמידים לסרוק במבט לאחור את רשימת השמות של פעילויות התכנית, אשר התקיימו במהלך השנה.

הצעה לפעילויות של שחזור והזכרות הנלמד -

הכנה מקדימה:

לצורך הסריקה המורה תרשום על פלקטים את כל כותרות המפגשים (שמות המפגשים) שהתקיימו בכיתה. כל כותרת על פלקט בריסטול נפרד.

הפעילות:

1. הסורה תפזר בחדר הכיתה או תתלה לאורך הקירות את שמות המפגשים.
2. כל תלמיד ינסה לציין לעצמו על דף נייר:

- מהו המפגש הזכור לי ביותר?
- מה היה המפגש מסנו לסדתי ביותר?
- מהו המפגש המרגש ביותר?
- מה היה לי המפגש החשוב או היעיל ביותר?
- על איזה מפגש מהמפגשים הייתי מוכן לוותר?

3. בקבוצות או בזוגות ישתפו התלמידים את חבריהם בתשובותיהם וינמקו אותן.

חלק ב'

המורה תבחר אחת מההצעות המובאות להלן, לכיתות א'-ד', או לכיתות ד'-ו', בהתאם לגיל ולשלב ההתפתחותי של התלמידים.

פעילות לכיתות היסודי א'-ד'

אפשרות א'

התלמידים יתבקשו לבחור כותרת אחת (או יותר) מתוך רשימת הכותרות התלויה בכיתה, ולאיייר דף פתיחה לחוברת שתעסוק בנושא שנבחר, ותספר על הפעילות שהתקיימה בכיתתם.

האיורים/ציורים ברמת סכימה/תרשים יוצגו כתערוכה בכיתה, ומתנדבים שיסכימו, יסבירו את האיור שלהם והקשרו לנושא.

אפשרות ב'

בקבוצות בנות 2-3 תלמידים:

הנחייה לתלמידים:

"לו נתבקשתם לסדר את המפגשים כחרוזים/כחוליות בשרשרת, שבה כל חרוז הוא אחד המפגשים, מה היה סדר ההשחלה שלכם בשרשרת המפגשים?"

במליאה:

תלמידים מתנדבים יציגו את "שרשרת המפגשים" ויסבירו, מה הם השיקולים שהנחו את חברי קבוצתם בקביעת הסדר שבחרו.

פעילות לכיתות היסודי ד'-ו'**אפשרות א'****תכנית טלוויזיה לנוער.****1. משימה אישית**

כיתתכם נבחרה לייצג תלמידים בני גילכם בתכנית טלוויזיה לנוער העוסקת בנושא "בתי ספר לומדים כישורי חיים". בתכנית זו יראיינו תלמידים מכל רחבי הארץ.

הציעו חמש שאלות למראיין בתכנית. בעזרת שאלות אלו יספרו המרואיינים על הלמידה שלהם ושל כיתתם בסדרת המפגשים שהתקיימה בכיתתכם.

זכור/י:

השאלות צריכות להיות "שאלות פתוחות" - שאלה שתזמין את התלמיד המרואיין לספר ולפרט, ולא לענות במילה אחת או שתיים (כן/לא, מעניין וכו').

2. המורה תרשום על הלוח את כל השאלות שיציעו התלמידים. (אפשר לנסות ולמיין את השאלות בקבוצות)

3. כל תלמיד יבחר אחת מהשאלות, ויענה עליה. אפשר להתייחס להיבטים שונים של המפגשים השנתיים כמו: לתכנים, לפעילויות, לעניין או אף לחוסר העניין.

4. מי שרוצה להשתתף בתכנית הטלוויזיה - יציג את השאלה שבחר וכן את תשובתו.

אפשרות ב'**עלון פרסומת לתכנית "כישורי חיים"**

התבקשתם לסייע להנהלת בית הספר בהכנת עלון פרסומת קצר ותמציתי שיפרסם את התכנית "כישורי חיים בכיתתי". עלון זה יופץ בקרב תלמידי בית הספר והוריהם. העלון מקופל כמניפה לארבעה עמודים צרים.

בקבוצות בנות 3-5 תלמידים עליכם:

■ להציע כותרת ראשית לעלון, להציע ציורים או איורים, שהייתם מוסיפים לעלון פרסומת זה.

■ להציע כיצד הייתם מסדרים - מעצבים את החומר המוצע, - מה יהיה בכל עמוד של עלון הפרסומת שלכם?

נציה סכל קבוצה יציה את העלון הקבוצתי בפני תלמידי הכיתה.
אם יש זמן אפשר להכין תרשים של העלון על גיליון בריסטול, שיחולק לאורכו לארבעה חלקים - ולהציגם כתערוכה בכיתה.

למורה,
אפשר להוסיף ולבחור בהתאם לגיל ולשלב ההתפתחותי של התלמידים את אחת מהאפשרויות המובאות להלן.

פעילויות שניתן להתאים לכל הגילאים:

אפשרות א':

כפעילות פתיחה או כפעילות לסיום המפגש האחרון -
לכתוב חמשיר או דקלום על ההתנסות שלהם בכיתה בתכנית כישורי חיים.

אפשרות ב':

כפעילות לקראת סיום המפגש האחרון

בזוגות -

יספרו התלמידים - אירוע שבו הם נעזרו או השתמשו במה שנלמד בכיתה בשיעור כישורי חיים.

כיצד בא הדבר לידי יישום בחייהם - בבית הספר או במצבים מחוץ לבית הספר (במשפחה, בחברת ילדים, בחוג, במועדון, וכו').